

TILL SZABOLCS PÉTER: AZ ORSZÁG VÉDELME ÉS BIZTONSÁGA SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS SZERVEZETEK ÉS INFRASTRUKTÚRÁK SZABÁLYOZÁSA

(Hogyan változtatta meg a szatellit-fejezet
„jelentős”-sége a Vbő-t és a Hvt-t?)

TKP2021-NVA-16 KCS3

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

1. Bevezetés: 2025. évi kutatási irányok 3 tárgykörben

- A különleges jogrend időszakában hozott rendkívüli intézkedésekkel összefüggő **alkotmánybírósági ítélezési gyakorlat** (normakontroll és a COVID precedensekről való leválás)
- A **kritikus szervezetek** ellenálló képességéről szóló 2024. évi LXXXIV. törvény és a Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény kapcsolódásai a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolása szabályrendszeréhez
- Az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős szervezetek**, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák – a **Vbö. V/A. fejezete**.

2-3. kutatási cél: a szatellit-fejezet megértése a Vbö-ben.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A golyó és tál modellje

„A rezilienciaelmélet heurisztikus illusztrációjaként képzeljünk el egy márványgolyót egy tálban és egy vázát, melyeket asztalra helyezünk. Ezek két különböző rendszert képviselnek, a márványgolyó nyugalmi egyensúlyban van, és a tál alján mozdulatlanul marad. Ha az asztalt meglökjük, a golyó gurulni kezd, de e két edényen belül másképp viselkedik. (...)

A rezilienciaelmélet tehát a rendszerek zavarainak és az exogén és endogén folyamatokra adott reakcióinak konceptualizálása, ami három lehetséges eredményt eredményez: reziliencia (*resilience*), alkalmazkodás (*adaptation*) és átalakulás (*transformation*).

A golyó a tálban **ellenállhat az exogen hatásoknak** és visszatérhet a kiindulási állapotába (**reziliencia**). Az így nyert tudásra alapozva a tálat **le lehet cserélni** egy kívánatosabb, a zavaroknak ellenálló, magasabb peremmel rendelkező vázára, amely a reakciók módosításával csökkenti az átlendülés lehetőségét (**adaptáció**). Másrészt a golyó kieshet az adott tálból egy másik tálba, ami a golyót egy **másik rendszerbe helyezi**, megváltozott küszöbértékekkel és viselkedéssel (**átalakulás**).

Különböző zavarok eltérő eredményekre vezethetnek az egyes formáknál, hiszen egy erős szél felboríthatja a vázát, de a tálat nem, vagy egy földrengés kiugraszthatja a golyót a tálból, de a magas vázából nem.”

J. B. Ruhl: „General design principles for resilience and adaptive capacity in legal systems-with applications to climate change adaptation” *North Carolina Law Review* 2011/5. 1373. Idézi:
Goto Erik – Lőrincz Viktor Oliver: **Reziliencia, alkalmazkodás, kognitív modellek és a jog**;
In: GÁRDOS-OROSZ FRUJSINA (szerk.) A MAGYAR JOGRENDSZER REZILIENCIÁJA 2010–2020, https://jog.tk.hu/uploads/files/Reziliencia_honlapra.pdf 97.

„A **határok meghúzása** a rendszer ontológiájának alapvető előfeltétele – a rendszer és a rendszer határainak fogalmi követelményeinek csökkentése a **reziliencia alkalmazhatósága érdekében a reziliencia fogalmának elmosódását eredményezheti**, ami kevésbé tudományossá teszi azt.” Goto – Lőrincz Im. 100.

2012. évi CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről 1. § - Lrtv.

f) *európai létfontosságú rendszerelem*: e törvény alapján nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölt olyan létfontosságú rendszerelem, amelynek kiesése **jelentős hatással lenne** – az ágazatokon átnyúló kölcsönös függőségből következő hatásokat is ideértve – **legalább két EGT-államra**

j) *létfontosságú rendszerelem*: az 1. mellékletben meghatározott ágazatok valamelyikébe tartozó szolgáltatás, eszköz, létesítmény vagy rendszer olyan rendszerleme, továbbá azok által nyújtott szolgáltatások, amelyek elengedhetetlenek a létfontosságú társadalmi feladatok ellátásához – így különösen az egészségügyhöz, a lakosság személy- és vagyonbiztonságához, a gazdasági és szociális közszolgáltatások biztosításához, az ország honvédelméhez, – és amelynek kiesése e feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt **jelentős következményekkel járna**,

k) *nemzeti létfontosságú rendszerelem*: e törvény alapján kijelölt létfontosságú rendszerelem, amelynek kiesése a létfontosságú társadalmi feladatok folyamatos ellátásának hiánya miatt **elsősorban Magyarországon lenne jelentős hatással**,

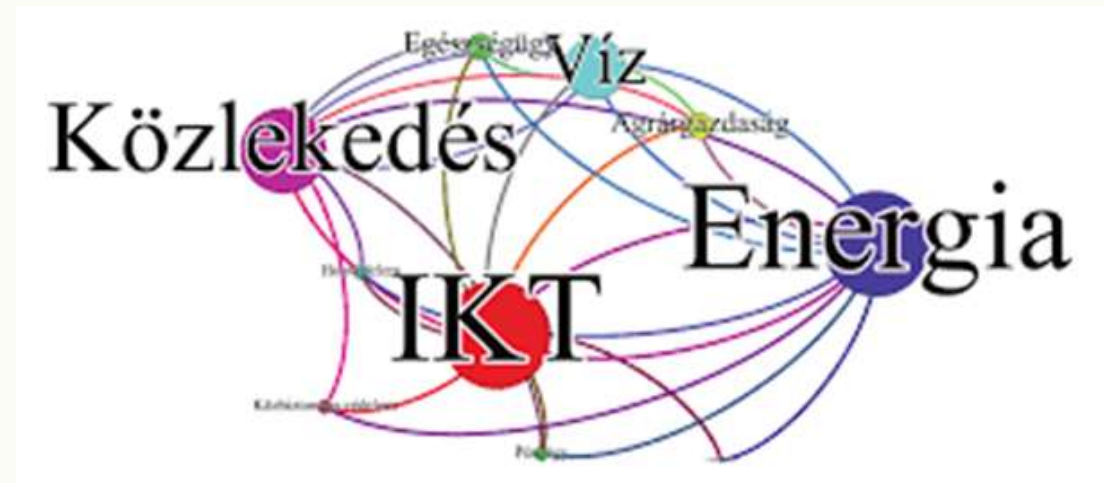
m) *rendkívüli esemény*: olyan külső vagy belső behatás, amely a kijelölt nemzeti vagy európai rendszerelem rendeltetésszerű működését, üzemfolytonosságát **jelentős mértékben veszélyezteti**, akadályozza, és amely megfelel jogszabályban foglalt kritériumoknak

Σ: a hatás/következmény nagysága és kiterjedése

Tartalom

1. Bevezetés
2. A szabályozási feladat magyarázata
3. Mit jelent a jelentős vs kritikus?
4. A Vbö. V/A. fejezetének és fogalmainak értékelése az 5W+H modellben
5. Összegzés és kitekintés

2. A szabályozási feladat magyarázata

- „A kritikus infrastruktúrák védelmére vonatkozó **alapvető stratégiai feladatokat** a Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról szóló kormányhatározat (1163/2020. (IV. 21.) Korm. határozat) tartalmazza. Ebben rögzítésre került, hogy a **nemzeti létfontosságú infrastruktúra védelme** a vonatkozó jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelően megoldott, azonban a **lehetséges ellenfelek támadó kapacitásainak növekedésével** további **folyamatos fejlesztésre** van szükség. A stratégia a kiberbiztonság kérdését, az **infokommunikációs rendszerek védelmét** is kiemelten kezeli (Bodó 2023).”

https://www.parlament.hu/documents/d/guest/infojegyzet_2024_25_ltfontossagu_rendszerek_vedelme_2.

Bodó Attila Pál: A kiberbiztonsági stratégia módosításának kérdései: kihívások és lehetséges válaszok egy változó világban, Védelmi-Biztonsági Szabályozási és Kormányzástani Műhelytanulmányok 2023/5.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
VÉDELMI-BIZTONSÁGI SZABÁLYOZÁSI ÉS KORMÁNYZÁSTANI
KUTATÓMŰHELY
VÉDELMI-BIZTONSÁGI SZABÁLYOZÁSI ÉS
KORMÁNYZÁSTANI MŰHELYTANULMÁNYOK
2023/5.

BODÓ ATTILA PÁL
A kiberbiztonsági stratégia módosításának kérdései:
kihívások és lehetséges válaszok egy változó világban

**Σ a feladat: jobban, gyorsabban,
komplexebben, hatékonyabban?
dinamikus, kihívás-centrikus olvasat**

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A T/9707. számú törvényjavaslat parlamenti környezete (2024) – statikus oldal

- „A létfontosságú intézmények azonosítása és védelmük javítása érdekében az első lépés a 2008/114/EK irányelv (a továbbiakban – az angol elnevezés rövidítése alapján – **ECI irányelv**) volt, amely elsősorban az **energiaágazatra és a közlekedésre összpontosított**. Az irányelv felülvizsgálata után került elfogadásra az új, a kritikus szervezetek rezilienciájáról szóló irányelv (EU 2022/2557 irányelv, ún. **CER irányelv**), amely **lényegesen kibővíti az kritikus fontosságú szervezetek körét**, így az többek között az egészségügy, az ivóvíz, a szennyvíz, az ürágazat és a közigazgatás létfontosságú szervezeteire is kiterjed.”
- „A szabályozás a korábbi, a rendszerelem védelmére fókuszáló megközelítés helyett a **kritikus fontosságú szervezetek és az általuk nyújtott szolgáltatások üzemfolytonos működésének biztosításával kívánja erősíteni az ellenállóképességet** (Mógor–Angyal 2022). A **CER irányelv** célja az infrastruktúrák és ágazatok közötti **növekvő kölcsönös függőségek**, valamint a dinamikusan **változó fenyegetettségű környezet** kezelése a **sebezhetőség csökkentése** és a fizikai **ellenállóképesség fokozása** érdekében.”

https://www.parlament.hu/documents/d/guest/infojegyzet_2024_25_letfontossagu_rendszerek_vedelve.1

2012. évi CLXVI. törvény a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről

Mógor Judit, Angyal István: A létfontosságú rendszerek védelmére vonatkozó szabályozás fejlesztése, Scientia et Securitas Volume 3, 2022.

2024-es jogharmonizáció

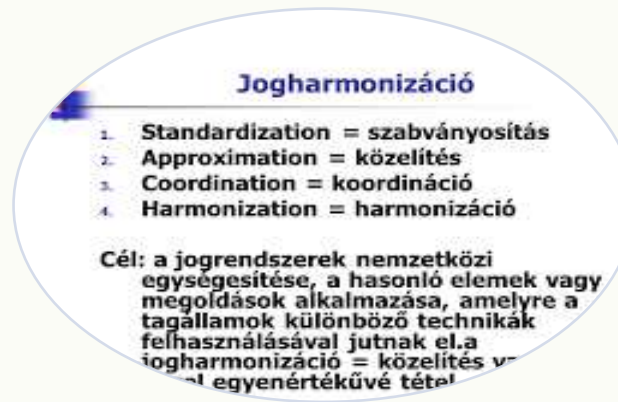
Kritikus
szervezetek és
infrastruktúrák

- Kritikus
szervezeti
törvény

Létfontosságú
rendszerelemek

- Irányelvi
harmonizáció
2 irányban

V&B jelentős
szervezetek és
infrastruktúrák

- **Vbő kiegészítése**

„...az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős szervezeteket**, (...) infrastruktúrákat - az **azonos védelmi szint biztosítása érdekében - ugyanazon jogok illetik meg**, illetve ugyanazon **kötelezettségek terhelik**, mint a kritikus szervezeteket, (...) infrastruktúrákat (...) azzal, hogy **nem alkalmazhatók** a törvénynek az Európai Bizottság felé történő adatszolgáltatásra, valamint az **európai kritikus szervezetekre, európai kritikus infrastruktúrákra vonatkozó rendelkezései.**” Részletes indokolás

117-125. 127-128. §, 2. melléklet – **statikus szemlélet**

3. Mit jelent a jelentős vs kritikus?

- **jelentős** [e-ë v. e-e] melléknév *-en, -ebb* [e, e] (kissé választékos)

1. Olyan <dolog, tett>, amelynek **fontos** következménye, **hatása van v. várható**; nagyon fontos, nagy jelentőségű. Jelentős esemény, győzelem, haladás, lépés, szerep. || a. Az **átlagos mértéket meghaladó**, tekintélyes, számottevő, jelentékeny. Jelentős eredmény, siker; jelentős írásmű.

2. **Fontos szerepet játszó**; hatása, eredményei következtében számottevő, tekintélyes. Jelentős író, költő, művész, zeneszerző; jelentős folyóirat, újság; **jelentős üzem**, város.

3. Számottevően, **figyelemre méltóan nagy**; **nagyon nagy**. Jelentős mennyiség, összeg, ráfizetés, veszteség; jelentős készletek; jelentős mértékben: figyelemre méltó mértékben. Jelentős mértékben javult a helyzet. A létszámot jelentős mértékben emelték.

4. (**ritka**) Olyan <kifejező mozdulat, megnyilatkozás>, amelynek **sajátos jelentése, rejtett értelme** van; jelentőségteljes, sokatmondó. Jelentős pillantás.

- [jelentős | A magyar nyelv értelmező szótára | Kézikönyvtár](#) / [kritikus | A magyar nyelv értelmező szótára | Kézikönyvtár](#)

kritikus melléknév és főnév (**régies** írva: **criticus** is) I. melléknév *-an, -abb*

...

2. Olyan <helyzet, állapot, időszak, időpont>, amely vmiben **fordulatot hoz**, vminek menetét, **sorsát döntő módon alakítja**, befolyásolja, megszabja; fontos, nehéz, válságos, (sors)döntő. Kritikus helyzet, idő, óra. A kritikus pillanatban nem hagyta el lélekjelenléte. (...) Kritikus dolog; **kritikus esemény**, eset, ügy; a tanulmány kritikus helyén...

A „*jelentős*”-ség kontextusai a kapcsolódó törvényekben / CER-ben

Szempont	Vbö.	Kszetv.	Kiberbizttv.
Nagyság / fontosság	19. § (4) bekezdés, 28. § (3) bekezdés b) pont, 41.§ (1) bekezdés	3. § 10. pont, 8. § d) és e) pont, 23. § (4) bekezdés 13. pont, 27. § (1) bekezdés	[3], 1. § (6) bekezdés 2-4. pont, 4. § 40-41. pont, 4. § 74. pont, 10. § (1) bekezdés, 24. § (5) bekezdés d) pont, 34. § (1) bekezdés, 40. § (1) bekezdés, 40. § (2) bekezdés c) pont, 57. § (7) bekezdés, 58. § (2) bekezdés, 60. § (4) bekezdés, 66. § (2) bekezdés, 67. § (1) bekezdés, 68 § (1) bekezdés, 69. § (3) bekezdés, 73. § (4) bekezdés, 74. § (1) bekezdés

Összemérés	4. § b) pont, 68. § (5) bekezdés, 73. § (6) bekezdés d) pont		CER előfordulások	
Kockázat / mellékhatás			EU jelentőség	23
Időbeliség	5. § 15. pont h) alpont, 7. § (2) bekezdés		Statikus	5
K+F			Dinamikus	17
			Időbeli	3

Σ CER ie. „*jelentős*” (48)
különös európai (piaci) jelentőségű kritikus szervezet (23)
Statikus jelentőség (5) – szerep, piaci részesedés, fontosság
Dinamikus olvasat (17) – kockázat / esemény / hatás / zavar / válság
Időbeliségi olvasat (3) – aktualizáltság
Mintegy 58%-ban statikus irányelvi olvasat vs 2/3-nyi hazai dinamikus

4. A Vbö. V/A. fejezetének és fogalmainak értékelése az 5W+H modellben

- **Ki + Mit / Who + What?**

- **Miért / Why?**
- **Hol / Where?**
- **Mikor / When?**
- **Hogyan / How?**

42. § (4) A **nemzeti ellenálló képesség fejlesztése** tekintetében **kiemelt szempont** különösen

g) a kritikus szervezetek és a kritikus infrastruktúrák, valamint az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák **ellenálló képessége és az alapvető szolgáltatások folyamatosságának biztosítása.**

- A honvédelem és a Vbö. eredeti szabályait már korábban értékeltük e módszer szerint...
 - **A sorrend nem kötött, változtatható...**
- A kapcsolódás a **nemzeti ellenálló képesség / reziliencia**

WHO + WHAT / Hatóság: centralizáció + honvédelmi különös Ki + Mit?

5. § E törvény alkalmazásában

31. általános kijelölő hatóság: az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra **kijelölésére, a kijelölés fenntartására, vagy a kijelölés visszavonására irányuló** közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására kormányrendeletben kijelölt hatóság, amely a **honvédelmi ágazati kijelölő hatóság kijelölési eljárása során** az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendeletben meghatározott esetekben **szakhatósággént is közreműködik,**

33. honvédelmi ágazati kijelölő hatóság: az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi kijelölésű szervezet, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős **honvédelmi kijelölésű infrastruktúra kijelölésére, a kijelölés fenntartására, vagy a kijelölés visszavonására** irányuló közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására kormányrendeletben kijelölt hatóság.

Kapcsolódó feladatok: 475/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet:

kijelölő, ellenőrző és nyilvántartó hatóság

BM OKF / honvédelmi miniszter

43/C. § (1) Az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős szervezetek,** az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúrák **kijelölésével összefüggő hatósági eljárások lefolytatására** - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - **kormányrendeletben kijelölt általános kijelölő hatóság rendelkezik hatáskörrel.**

(2) Az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős honvédelmi kijelölésű szervezetek,** az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi kijelölésű infrastruktúrák **kijelölésével összefüggő hatósági eljárások lefolytatására kormányrendeletben kijelölt honvédelmi ágazati kijelölő hatóság rendelkezik hatáskörrel.**

WHO + WHAT / Ki + Mit?

A harmonizáción kívüli szervezetek és infrastruktúrák: definíciók + mellékleti taxatív lista

5. § E törvény alkalmazásában

19. *az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra:* az általános kijelölő hatóság vagy a honvédelmi ágazati kijelölő hatóság által **kijelölt olyan eszköz, létesítmény, építmény, berendezés, hálózat, rendszer, vagy ezek része, amely az alapvető szolgáltatás nyújtásához szükséges,**

20. *az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi ágazaton belüli infrastruktúra:* az az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra, amelyet honvédelmi ágazati kijelölő hatóság jelölt ki honvédelmi ágazatban,

24. *az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi kijelölésű infrastruktúra:* az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi ágazaton belüli infrastruktúra és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi ágazaton kívüli infrastruktúra,

28. *az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős kettős kijelölésű infrastruktúra:* az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra, melyet **a honvédelmi ágazati kijelölő hatóság is kijelölt,** valamint az a kritikus infrastruktúra, melyet a honvédelmi ágazati kijelölő hatóság a 43/N. § alapján is kijelölt,

43/B. § (1) **Az 5. melléklet szerinti alapvető szolgáltatást nyújtó szervezet, infrastruktúra az állampolgárok ellátásában vagy a nemzetgazdaság működésében betöltött szerepe alapján az alapvető szolgáltatás folyamatosságának biztosítása érdekében az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetként,** az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős infrastruktúraként jelölhető ki.**

Mellékleti listához kötöttség - teljességi kérdés:

- Gyártás / máshová nem sorolt tevékenység
- Közig / központi kormányzat / TB, mint az állami folyamatosság... (adó / vám: pénzügy)

WHO + WHAT / Honvédelmi különös – kötelezett oldal

Ki + Mit? 475/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet

29. § (2) Honvédelmi szempontból fontos létesítmény, infrastruktúra, eszköz, informatikai rendszer üzemeltetése, szolgáltatás biztosítása vonatkozásában az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúraként jelölhető ki az olyan infrastruktúra,

- a) amelynek kiesése a **honvédelmi ágazat működésképtelenségét** vagy (...) csak a honvédelmi érdek aránytalanul nagy sérelmével helyettesíthető,
- b) amely szerepel az ország védelmével kapcsolatban **kidolgozott tervekben**, és (...) csak a honvédelmi érdek aránytalanul nagy sérülésével helyettesíthető,
- c) amelynek kiesése a **Befogadó Nemzeti Támogatás** (...) végrehajthatóságát jelentősen veszélyezteti, vagy abban súlyos zavart okoz, és (...) az érintett felek érdekeinek aránytalanul nagy sérelmével helyettesíthető,
- d) (...) kiváltása, vagy helyettesítése hosszabb ideig tart, mint amennyit a honvédelmi **ágazat súlyos képességvesztés** nélkül el tud viselni,
- e) amely a NATO szövetségi rendszer Magyarországon lévő rendszerleme, és védettségének sérülése, (...) jellemzőjének negatív változása a **szövetségi rendszer** (...) működésképtelenséget okoz,
- f) amely (...) **Nemzeti Intézkedési Rendszerben** (...) rendszabályok végrehajtásához (...) szükséges, vagy
- g) amely **speciális igényeket** elégít ki, **nincs helyettesítője** és kiesése (...) a honvédelmi ágazat súlyos zavarát okozza.

- **Σ az értékelési szempontrendszer kiemelése**

WHY / Miért?

Az EP és ET 2022. dec. 14-i (EU) 2022/2557 IRÁNYELVE a kritikus szervezetek rezilienciájáról és a 2008/114/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről – CER Ie.

„(11) Ezen **irányelv nem érinti** a tagállamok és hatóságok hatásköreit az igazgatási autonómia tekintetében, vagy a **nemzetbiztonság és védelem megőrzésére vonatkozó felelősségét, vagy az egyéb alapvető állami funkciók védelmére vonatkozó hatáskörüket, különösen a közbiztonságra, a területi integritásra és a közrend fenntartására** vonatkozóan. A közigazgatási szervezetek ezen irányelv hatálya alóli kizárását olyan szervezetekre kell alkalmazni, amelyek tevékenységeiket túlnyomórészt a nemzetbiztonság, a közbiztonság, a védelem vagy a bűnüldözés területén - beleértve a bűncselekményekre irányuló nyomozást, felderítést és vádeljárás lefolytatását is - végzik. **Azon közigazgatási szervezeteknek azonban, amelyek tevékenységei csak marginálisan kapcsolódnak az említett területekhez, ezen irányelv hatálya alá kell tartozniuk.** (...)

Tekintettel a tagállamoknak a nemzetbiztonság és védelem megőrzésére irányuló felelősségére, a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a kritikus szervezetekre vonatkozó, ezen irányelvben megállapított kötelezettségek részben vagy egészben nem alkalmazandók az említett kritikus szervezetekre, ha az általuk nyújtott szolgáltatások vagy az általuk végzett tevékenységek túlnyomórészt a nemzetbiztonság, a közbiztonság, a védelem vagy a bűnüldözés területéhez kapcsolódnak, beleértve a bűncselekményekre irányuló nyomozást, felderítést és vádeljárás lefolytatását is. Azon kritikus szervezeteknek, amelyek szolgáltatásai vagy tevékenységei csak marginálisan kapcsolódnak az említett területekhez, ezen irányelv hatálya alá kell tartozniuk.

Egyetlen tagállamot sem lehet arra kötelezni, hogy olyan információkat szolgáltatasson, amelyek közlése ellentétes lenne nemzetbiztonságának alapvető érdekeivel. Relevanciával bírnak a minősített adatok védelmére vonatkozó uniós vagy nemzeti szabályok, valamint a titoktartási megállapodások.”

WHERE / Hol?

Ország-területhez viszonyítás, de...

- *az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős infrastruktúra:* az V/A. fejezetcím önmagában...
- **43/A. §** E fejezet szabályozza a **Magyarország területén székhellyel rendelkező**, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek ellenálló képességének fokozását célzó intézkedéseket, támogatási és felügyeleti rendszerüket.
- **43/G. § (5)** A honvédelmi kijelölő hatóság legalább egy honvédelmi szempont teljesülése esetén az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős **honvédelmi kijelölésű infrastruktúráként jelöli ki azt az infrastruktúrát, amely**
 - a) ... jelentős honvédelmi kijelölésű szervezet által nyújtott alapvető szolgáltatáshoz szükséges és
 - b) **Magyarország területén** helyezkedik el.
- **43/N. § (3)** A Kszetv. 1. mellékletében meghatározott **digitális infrastruktúra ágazatban kijelölt**, az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi ágazaton kívüli szervezet és az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős honvédelmi ágazaton kívüli infrastruktúra esetében a **43/B.§ (2) bekezdésében foglaltakon túl a Kszetv. V. Fejezetét, 13. alcímét, valamint 15-17. alcímét is alkalmazni kell.**

- Magyarországon belül
- Székhely jelentősége
- áttérjedő hatás, jelentés az EB felé – hatályok zárják ki (Ie / tv.)
- Digitális: objektum-terület Kszetv. 17. § (4) útján
- Kibertámadás külföldről? – külön törvény tárgya / NIS2 megfelelési záradék 86. § - Kiberbizt. törvény

**WHEN /
Mikor?**

Folyamatosság, ütemezettség

- **Nincs tabula rasa**

- Átültetési / rendszer-konvertálási határidők (beazonosítás) – 84/A. § (1) bekezdés: 2025. április 30-i indítási határidő
- Átmeneti túlterjedő hatály Lrtv. - 84/A. § (2) bekezdés: beazonosítás végéig

- **Főszabály a felkészülési fókusz**

- Évesen ütemezett feladatok egymásra épülő határidőkkel Kszetv. áthatással
- fegyveres összeütközésig is kiterjedő következmények

- **Különleges jogrend:** *az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek ellenálló képességéről szóló 475/2024. (XII. 31.) Korm. rendelet*

- Honvédelmi kijelölés / utólagos véglegesítési kötelezettséggel – 5. § (4) bekezdés
- Postai szolgáltatások működőképességi fókusz a egyetemes szolgáltató – 39. § (2) bekezdés ac) alpont

HOW / Hogyan?

Utaló szabályok kivételekkel / definíciós túlsúly / arányosítás / kedvezmények?

Kedvezmények /mentességek: - **reziliencia**

Vbő.

- 10. § (2) o): **PV köt. mentes** a kritikus munkakör
- 16. § **GASZ**: nélkülözhetetlen szolgáltatás eszköze, erőforrása
- 19. § (2) c): rendkívüli esemény, illetve károsítás **bejelentési kötelezettsége** KJ / ÖVT esetén
- 27. § (1) j) és (4) állami **tartalékolás** vs **támogatás-elsőbbség**
- 34. § **kapacitásfejlesztési** támogatás feltételes **elsőbbség**
- 42. § (4) g) **működtetés folyamatosságának** biztosítása

Hvt:

- 45. § PV feladat **fegyveres összeütközésben a helyreállítása**
- 59. § (1) e) **jelentős honvédelmi kijelölésű infrastruktúrák** MH **őrzésvédelem** és (2) c) **működtetés**ben közreműködés

- **43/A. § (2)** Az ország védelme és biztonsága szempontjából jelentős szervezet (...) kijelölésére, adatszolgáltatására, nyilvántartására, hatósági felügyeletére, támogatására, ellenálló képességének fejlesztésére vonatkozó kötelezettségeire, a rendkívüli események bejelentésére, az (...) együttműködésre, valamint az adatvédelemre (...) **a Kszetv.-ben foglaltakat e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni...**
- (3) (...) **nem alkalmazandó a Kszetv. (nk-i része)**
- a) IV. Fejezete: európai krit emü. / tanácsadó misszió
- b) 23. § (1) bekezdés c) pontja: krit. nyilvántartás
- c) 27. §-a: hat vagy több tagállamban jelentős hatás
- d) 34. §-a: NK emü és egyedüli kapcsolattartási pont
- e) IX. Fejezete: Jelentés az Európai Bizottságnak – *VIH útján*
- f) 1. melléklete: ágazati, alágazati, szolgáltatási lista

5. Összegzés és kitekintés

- Ki / Who ?
- Mit / What ?
- Miért / Why ?
- Hol / Where ?
- Mikor / When ?
- Hogyan / How?

Hatóság: centralizáció + honvédelmi különös / kötelezettség

A harmonizáción kívüli szervezetek és infrastruktúrák: definíciók + mellékleti taxáció

A szabályozási szabadság / **szuverenitási szegmens**

Magyarországon belül / nemzetközi / területileg relatív kibertér

Folyamatosság / nemzeti ellenálló képességi kapcsolódás

Utaló szabályok kivételekkel / definíciós túlsúly / arányosítás: előnyök?

A Vbö. kiegészítése során a domináns módszer az **átalakulás** (*transformation*) volt, nem a reziliencia vagy az alkalmazkodás.

Stratégiák és kockázatelemzések kialakítása / frissítése

A Kormány 1191/2025. (VI. 5.) Korm. határozata Magyarország kritikus szervezetek ellenálló képességére vonatkozó nemzeti kockázatértékeléséről

„Melléklet 1. Stratégiai célkitűzés

... A Kszetv. hatálya alá tartozó **kritikus szervezet** a **Kockázatértékelés** figyelembevételével alakítja ki a **kockázatértékelését, az ellenálló képességi mátrixot és az ellenálló képességi intézkedéseit.** A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény V/A. fejezetének hatálya alá tartozó, az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős szervezetek** esetében a **Kockázatértékelés követelményeit – a jogszabályok eltérő rendelkezései által nem érintett elemeiben – megfelelően alkalmazni kell.**”

A Kormány 1192/2025. (VI. 5.) Korm. határozata Magyarország kritikus szervezetek ellenálló képességére vonatkozó nemzeti stratégiájáról

„Melléklet 1. Stratégiai célkitűzés

... Kiemelt jelentőségű, hogy a szövetségi feladatok, a nemzetközi egyezmények és előírások teljesítésén túl a nemzeti ellenálló képességi rendszer fejlesztése részeként **a kritikus szervezetekkel azonos szinten valósuljon meg** az ország védelme és biztonsága szempontjából **jelentős szervezetek ellenálló képességének erősítése** az állampolgárok jólétének és az alapvető szolgáltatások folyamatosságának biztosítása érdekében, különösen az egyes függőségekből eredő ellátási láncok üzemfolytonos biztonsága, így az ország védelem és biztonsága szempontjából jelentős szervezetek esetében **a nemzeti stratégia követelményeit – a jogszabályok eltérő rendelkezései által nem érintett elemeiben – megfelelően alkalmazni kell.**”

3852.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

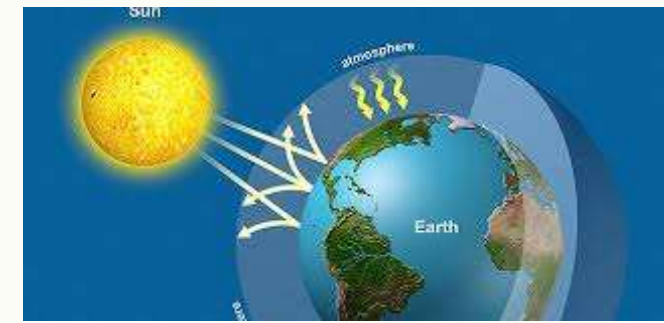
Konfliktusos fázis vagy finomhangolás következik?

A klímavédelmi tv. ügyében

II/3536/2021.AB számon született határozat 2. mulasztási pontja

„2. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Országgyűlés az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését és XXI. cikk (1) bekezdését sértő, mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azzal, hogy nem szabályozta átfogóan és kifejezetten a Kárpát-medence és Magyarország sajátosságainak megfelelően a klímaváltozást előidéző üvegházhatású gázok csökkentésének a hagyományos kibocsátás szabályozásán túli eszközeit (**mitigáció**), a klímaváltozás következményeihez történő alkalmazkodás eszközeit (**adaptáció**), valamint a klímaváltozás következményeivel szembeni ellenállóképesség növelésének eszközeit (**reziliencia**). Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2026. június 30. napjáig tegyen eleget.”

• https://media.alkotmanybirosag.hu/2025/06/sz_ii_3536_2021.pdf

„[106] Az MTA állásfoglalása szerint a klímaváltozás légkörtudományi jellemzői alapján **felvethető intézkedések magukban foglalják a kritikus infrastruktúra, különösen a katasztrófavédelem, a veszélyt jelző szolgáltatások, az energetikai és egyéb közüzemi rendszerek, az élelmiszerellátás és a közlekedés fejlesztésére és védelmére vonatkozó szabályok újragondolását.** Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy ezen kérdéseket egyes, a jelen határozat VII. 4. pontjában külön bemutatásra nem került **stratégiai dokumentumok is vizsgálják és elemzik.**”

Fenntartható(ság) lesz a fókusz?

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
VÉDELMI-BIZTONSÁGI SZABÁLYOZÁSI ÉS KORMÁNYZÁSTANI
KUTATÓMŰHELY

VÉDELMI-BIZTONSÁGI SZABÁLYOZÁSI ÉS
KORMÁNYZÁSTANI MŰHELYTANULMÁNYOK

Köszönöm a figyelmet!

Till.SzabolcsPeter@uni-nke.hu

Kérdések?

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT